

Džordž Melnik, preveo David Albahari

Umetnička kolonija ŠIROKA STAZA

Galerija Ikar, septembar 2007.

Svet vrvi od tajni. Svakog dana rađaju se milijarde novih tajni i svakog dana se tajne otkrivaju ili prenose. Ali, tajne, su na kraju uvek brojnije od onoga što je poznato. Tajne čine da se dobro osećamo, one određuju čovekovo postojanje. Želimo da doznamo koje drugi nose u sebi, ali zato krijemo svoje tajne. Stoga je svako od nas Janus kome se jedno lice nada da će dokučiti tuđe tajne, dok drugo lice ne dopušta pogled na ono što je sakriveno. Mi imamo dva uma, dva stava, dve suprotstavljene tendencije.

Umetnost usvaja tajne kao rob svog gospodara. Za laika,

tajne umetničkih tehnika, dekodiranje umetnikovih namera, diskusija o iluzornoj moći umetnosti, pa i tajne putanje mašte, predstavljaju sastojke uspešnog umetničkog dela. Kada pogledamo umetničko delo, pokušavamo da vidimo njegove tajne. Šta ono znači? Šta saopštava? Odgovori se nastavljaju kao dug put tumačenja. Jedan izvor dubine smisla nekog umetničkog dela potiče iz kreativne moći umetnika. Ali drugi izvor, podjednako važan, jeste osoba koja prima umetničko delo. Mi možemo da "vidimo" elemente koje umetnik verovatno nije video. Umetnik može da unese svoj tajni život u umetničko delo, gde ga pažljivo sakriva, ali mi takođe donosimo svoj tajni život u njega i prepoznavamo svoja tajna bića u njemu. To je prava tajna umetnosti – njena moć da daje naš odraz – naše uspomene, neuspehe, predrasude, naše traume i trijumfe. Najbolja umetnost je najtananija i najrefleksnija,

najviše liči na ogledalo. Što se više sakriva u njoj, sve više možemo da vidimo sebe u njoj. Kada pogledamo portret iz XVII veka, vidimo više od stare odeće i frizure. Da bismo uživali u njemu moramo u njega da unesemo naše tajne. Što više umetničko delo sakriva, sve bogatije postaje i sve više dobijamo od njega. Kada je umetničko delo očigledno, osećamo da smo iznevereni, čak prevareni. Što je dublje njegovo značenje, sve više naših taji nalazimo u njemu, ali ne moramo nikome da kažemo. Videti svoj odraz, prepoznati sebe, ali samo u sebi, predstavlja tajno zadovoljstvo svih velikih umetničkih dela.

UČESNICI KOLONIJE ŠIROKA STAZA: Piero Constablo, (*Italija*), Huiqin Wang, (*Kina*), Franc Josef Berger, (*Austrija*), Rudi

Barborini, (*Italija*), Erna Ferjančič Fric, (*Slovenija*), Anna Zapolskaya, (*Rusija*), Maja Jiranek, (*Nemačka*), Suzy Kiraly Moss, (*SAD*), Nikola Spezzano, (*Italija*), Ljiljana Gašparovski, (*Engleska*), Miloš B. Đuričković, Jelka Nešković Dumović, Željko Batinić, Vesna Despot, Ivana Voičević, Bojana Dimitrijević, Mirjana Karalić, Jelena Milatović, Olivera Štvbac, Nevena Radojčić, Marija Radosavljević, Milan Krznarić, Milica Propadović, Aleksandra Racić, Milica Nedeljković, Petrija Jovičić, Tatjana Lečić Bandović, Predrag Simić, Đorđe Đorđević, Dragan Rumenčić, Dragana Bojić Nikolić, Pavle Nikitović Nik, Snežana Pajević Kezele, Milica Kalinić, Sabina Horvat, Jasmina Vučković, Milica Pajić, Slobodanka Pačanin, Jasmina Pejčić, Dragana Stanković.